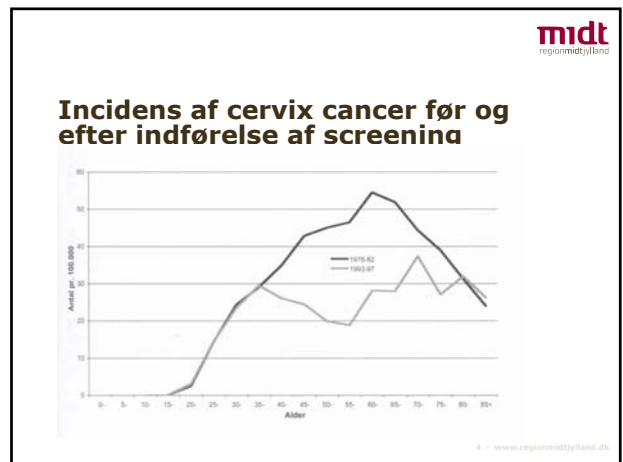
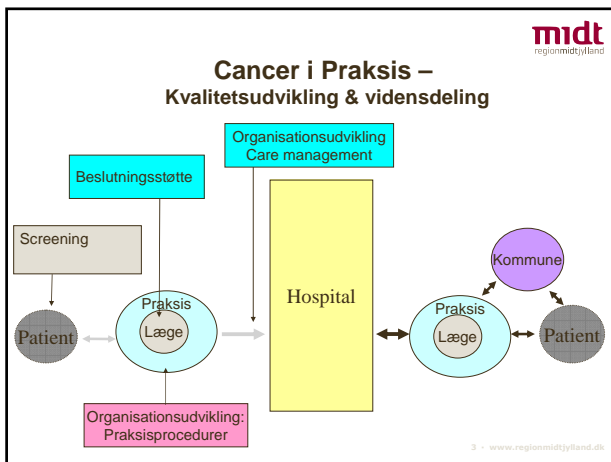
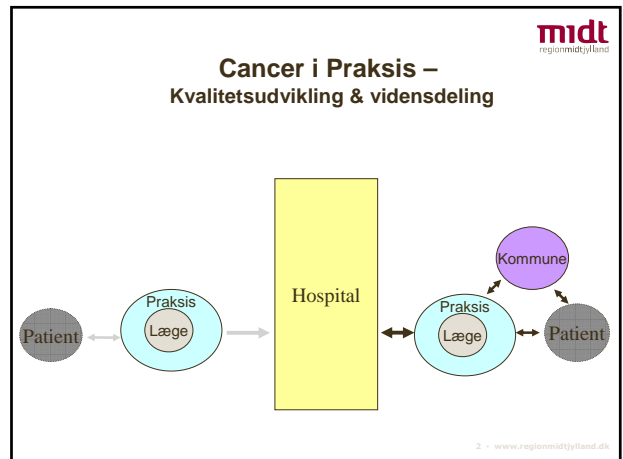

midt
regionmidtjylland

Screening for livmoderhalskræft – et tværsektorielt kvalitetsudviklingsprojekt

Flemming Bro
CIP – Cancer i Praksis
Praksisenheden, Århus

www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

Cervix cancer

- **450 KVINDER FÅR CERVIX CANCER OM ÅRET**
- **200 KVINDER DØR AF CERVIX CANCER OM ÅRET**
- **HALVDELEN AF DE KVINDER, DER FÅR CERVIX CANCER, ER IKKE BLEVET SCREENET**
- **HVER LÆGE LAVER HVER MERE END 100 CS OM ÅRET**

5 - www.regionmidtjylland.dk

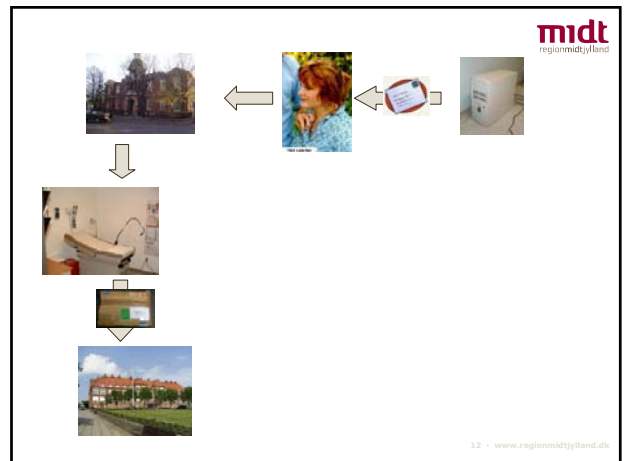
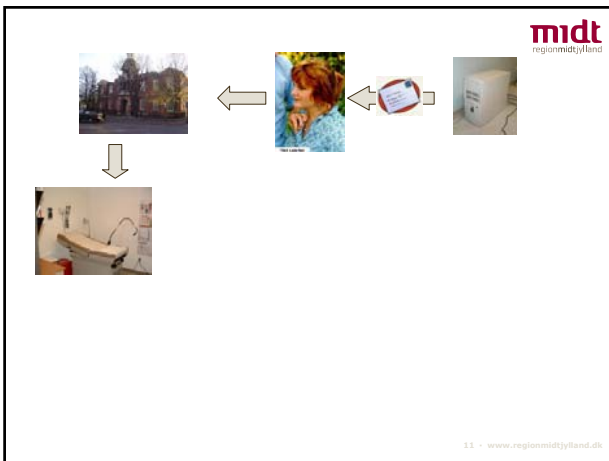
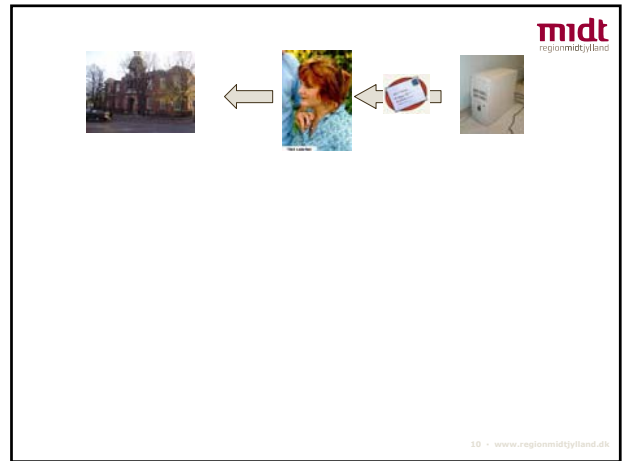
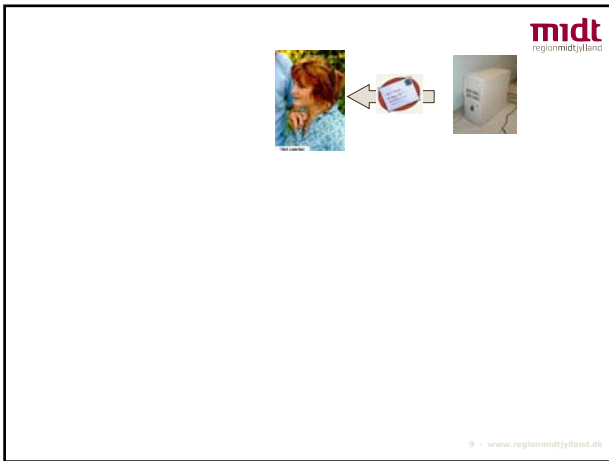
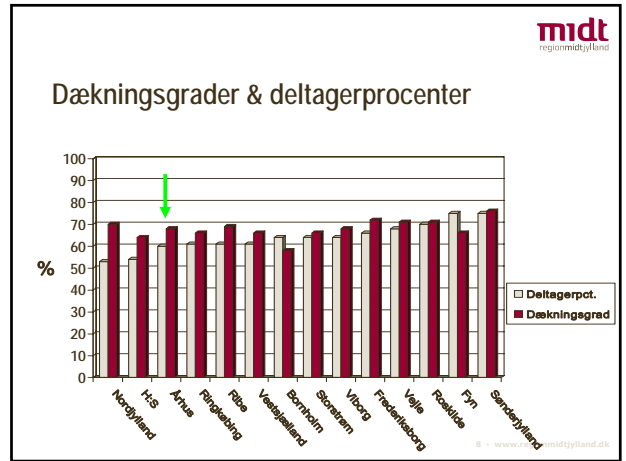
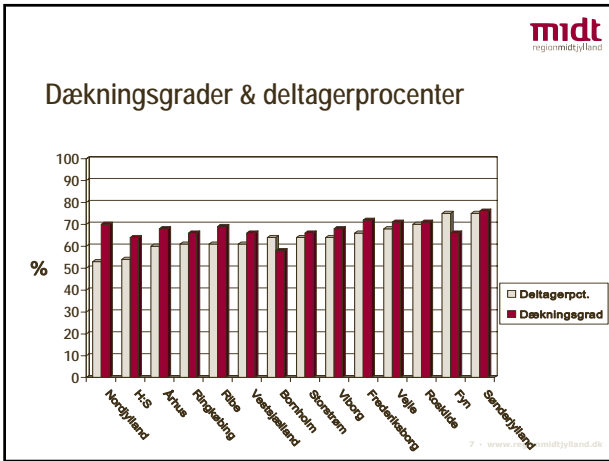
midt
regionmidtjylland

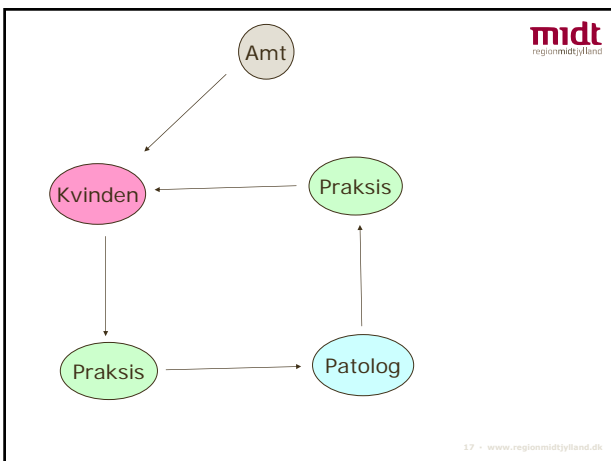
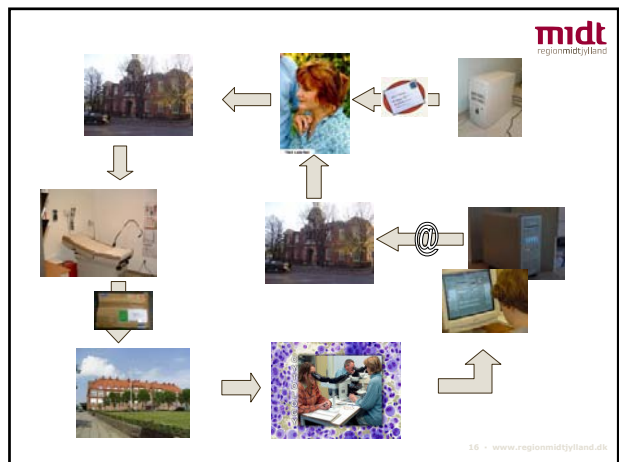
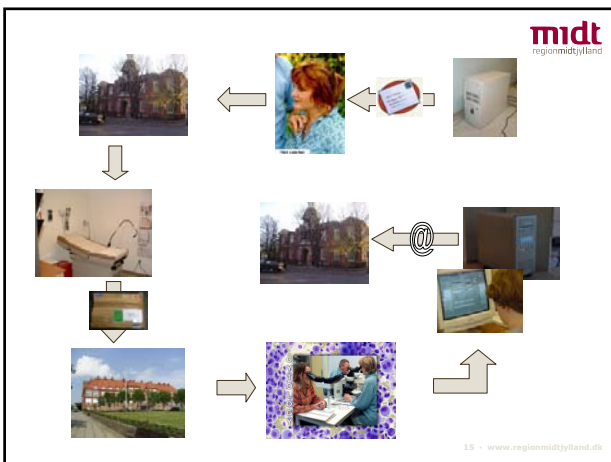
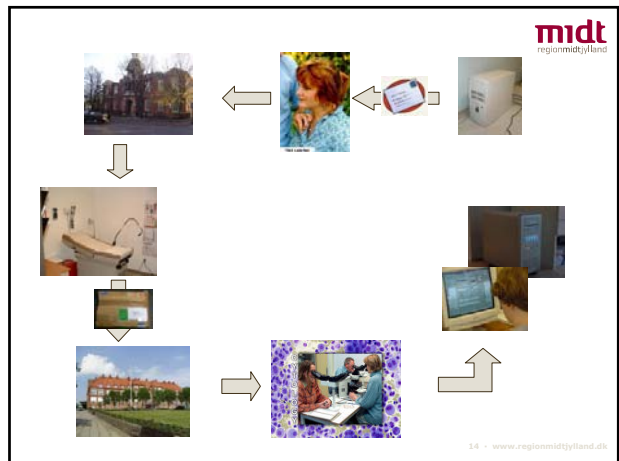
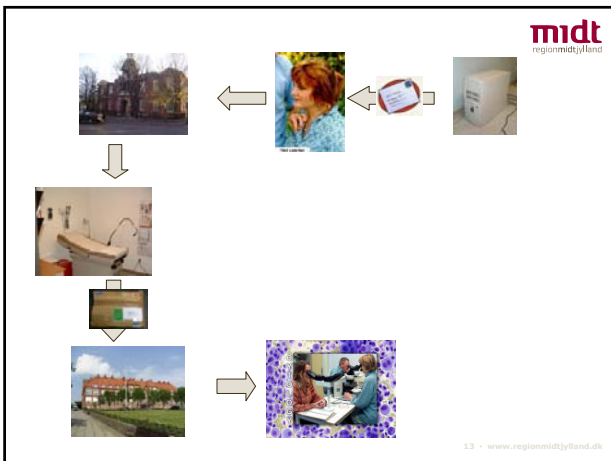
VÆSKEBASERET TEKNIK OG UDSTRYGNINGSTEKNIK ANVENDT TIL SCREENING FOR LIVMODERHALSKRÆFT I DANMARK- en MTV

"Den gennemsnitlige dækningsgrad af screeningsprogrammer mod livmoderhalskræft i Danmark er ca. 70%. Det fremgår desuden at, hvis dækningsgraden kan øges med blot 0,5%, vil det have meget stor effekt på den sundhedsøkonomiske effektivitet af programmet".

"Hvis man vil videreudvikle et sundhedsøkonomisk effektivt screeningsprogram mod livmoderhalskræft, er der to oplagte muligheder: en øgning af dækningsgraden og en udvidelse af aldersintervallet til 69 år."

6 - www.regionmidtjylland.dk

Mål

- Øge dækningen
- Forbedre den tekniske kvalitet
- Forbedre opfølgningen af unormale svar

18 - www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

Aktiviteter

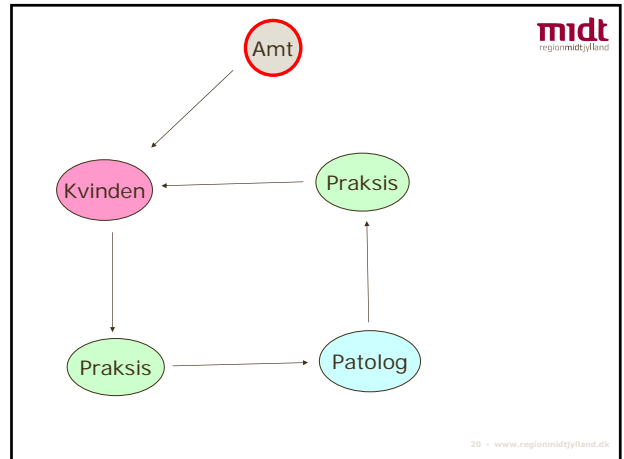
Januar 2006

Etablering af tværsektoriel CS gruppe

↓

Februar 2007

19 • www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

Aktiviteter

Januar 2006

Etablering af tværsektoriel CS gruppe

Nye invitationsbreve

↓

Februar 2007

21 • www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

Juni 2002

Tilbud om forebyggende undersøgelse.

Århus Amt tilbyder kvinder mellem 23 og 59 år en forebyggende undersøgelse mod livmoderhalskræft.
 Både kvinder og deres læger vil være glade for at deltage. Der er ingen udgifter, der skal betales, og undersøgelsen er helt gratis.
 Hvis du er gravid, skal du vente med at få taget en colposkopi, til du har født. Du kan altid møde din læge, hvis du har spørgsmål om undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen.

Hvis du er gravid, skal du vente med at få taget en colposkopi, til du har født. Du kan altid møde din læge, hvis du har spørgsmål om undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen.

Hvis du er gravid, skal du vente med at få taget en colposkopi, til du har født. Du kan altid møde din læge, hvis du har spørgsmål om undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen.

Hvis du er gravid, skal du vente med at få taget en colposkopi, til du har født. Du kan altid møde din læge, hvis du har spørgsmål om undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen.

Med venlig hilsen
 Dit praktiserende læge

Signatur: Århus Amt
 (se næste side)

Dit praktiserende læge

22 • www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

ÅRHUS AMT

TILBUD OM FOREBYGGENDE UNDERSØGELSE MOD LIVMODERHALSKRÆFT

Århus Amt tilbyder alle kvinder mellem 23 og 59 år at blive undersøgt for cellerforandringer på livmoderhalsen hvert andet år.
 Livmoderhalskræft starter med cellerforandringer. Cellerforandringer er ikke kræft, men forstadier, der kan behandles. Nogle cellerforandringer forsvinder af sig selv, mens andre kræver behandling for ikke at udvikle sig til kræft.
 Du kan ikke selv mærke, om du har cellerforandringer.

Ring og aftal tid hos din læge

- Undersøgelsen foregår hos din praktiserende læge.
- Prøven tager ved en almindelig undersøgelse.
- Undersøgelsen tager et par minutter.
- Du må ikke have menstruation, når du får taget prøven.

Svar på prøven

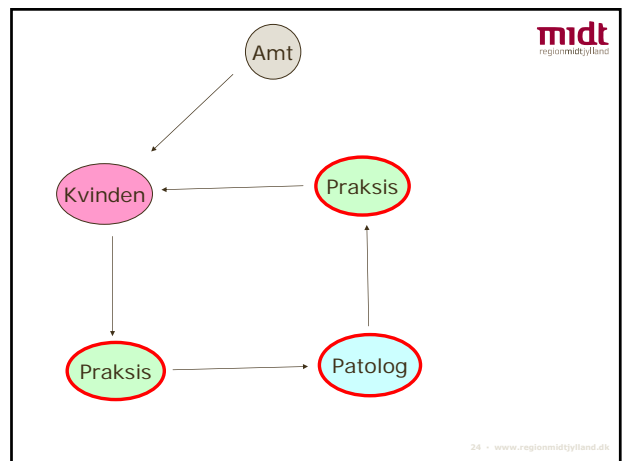
- Prøven bliver sendt til mikroskopisk undersøgelse.
- Svaret bliver sendt til din læge.
- Aftal med lægen, hvordan du får svar.

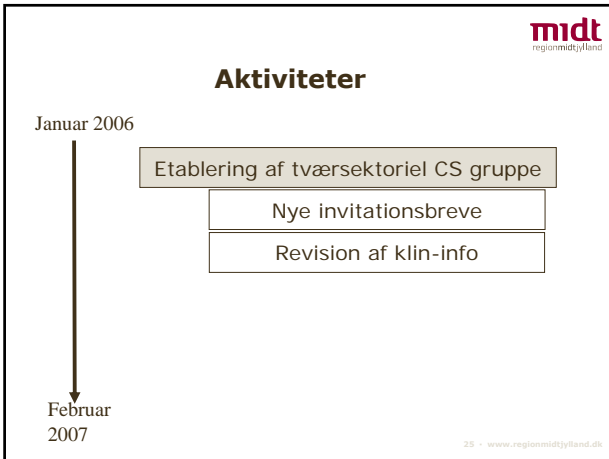
Er du gravid?
 Hvis du er gravid, skal du vente med at få taget en colposkopi, til du har født. Du kan altid møde din læge, hvis du har spørgsmål om undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen, og hvis du har behov for hjælp til at forstå, hvad der sker under undersøgelsen.

Læs mere om undersøgelsen i vedlagte pjecé.

Venlig hilsen
 Dit praktiserende læge

23 • www.regionmidtjylland.dk

Klinisk Info
LÆGKREDSFORENINGEN OG ÅRHUS AMT

NOVEMBER 2006 INFORMATIONER FRÅ KLINISKE LÆGER
Praktisk og på www.klinisk.dk

26 • www.regionmidtjylland.dk

<p>Indkaldelse.</p> <p>Hvem tilbydes screening? Alle kvinder mellem 23 og 59 år indkaldes hvert tredje år. Undtaget er kvinder, der har fræbet sit indkaldelse.</p> <p>Hvordan bliver kvinderne indkaldt? Århus Amt sender invitation til kvinderne med et interval på tre år fra sidste celleprøve.</p> <p>Er prøvematerialet ikke modtaget tre måneder efter invitationen, sendes et nyt invitationsbrev til kvinderne. Eigen læge modtager løbende lister over kvinder, der tre måneder efter geninvitationen fortsat ikke har fået foretaget undersøgelsen.</p> <p>Er det kun egen læge, der tager prøven? Alle kvinder kan frit vælge en praktiserende læge, når de skal have foretaget en celleprøve i forbindelse med befolkningsundersøgelsen. I de tilfælde, hvor det ikke er egen læge, der foretager celleprøven, udfærdiges en almindelig gruppe 1-regning (0101+4301). Den indsendes til Sygesikringen sammen med de øvrige regninger.</p> <p>For gruppe 2-patienter, der får foretaget en celleprøve, udfærdiges en tilsvarende gruppe 1-regning (0101+4301). Patientens skal ikke yde egenbetaling.</p> <p>Kvinder under 23 år?</p>	<p>Hvad med tilflyttere? Tilflyttere bliver automatisk tilmeldt screeningen, når de bliver tilmeldt folketilførsel i Århus Amt. Den nye læge kan evt. meddele register (Randers Centralregister tlf. 89 10 23 54) dato for prøve foretaget i et andet amt, hvis svaret foreligger i en indbendt journal.</p> <p>Kan intervallet mellem screeningerne være kortere end 3 år? Det anbefales, at der går cirka tre år mellem de cervixcytologiske undersøgelser som led i befolkningsundersøgelsen. Et kortere interval øger kun chancen for at opdage celleforandringer minimalt. Foretages der gynækologisk undersøgelse af anden årsag i få måneder, før de tre år er gået, er det rimeligt samtidig at tage smearprøven.</p> <p>Kvinder, der ikke ønsker indkaldelse? Hvis kvinden ikke ønsker indkaldelse til screening, skal hun give besked til egen læge, der udfylder den sædvanlige blanket eller elektroniske formular, der bruges i forbindelse med cervixcytologi. Her aftrykkes i den relevante rubrik, dvs. samme procedure som vanligt – bare uden præparat.</p> <p>Honorering: 4301. Kvinden kan ved samme lejlighed frabede sig fremtidig indkaldelse, hvilket skal noteres på formularerne.</p>	<p>Prøvetagning</p> <p>Hvornår tages prøven? Når som helst i cyklus, hvor der ikke er blødning, men optimalt i midtcyklus.</p> <p>Hvordan tages og sendes prøven? Cytobrosken skrives på glasset, prøven tages, sprayfiseres straks, formularen udfyldes og glasset placeres i transportbeholderen. Hvis der anvendes vebret, udfyldes den elektroniske formular, og mærket påklæbes glasset.</p> <p>Hvordan undgås uegnede celleprøver? Cytobrosken skal hentes op i cervicalkanalen og roteres et par gange for at sikre celle fra transformationszonen. Der må ikke være eksplorationscreme på cervix.</p> <p>Hvordan afregnes ydelsen? 420: Efter invitation. Skal også anvendes, selv om der er gået mere end 3 år siden sidste undersøgelse, eller hvis det drejer sig om en gentagelse pga. ugegnit prøve. 4202: Rask og symptomfri. Skal anvendes, når der tages prøver hos kvinder uden gynækologiske symptomer, der ikke har modtaget en invitation til undersøgelse. Skal således også anvendes ved prøver, der af praktiske grunde tages kort før forventet invitation. 2102: Lægelig indikation. Prøven tages, hvor der er øst risiko for cellefor-</p>
--	--	---

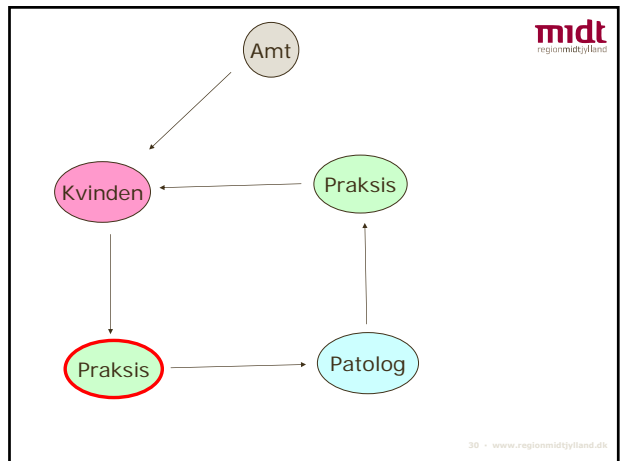
Livmoderhalskræft og Livmoderhalskræftscreening ... (fortsat)

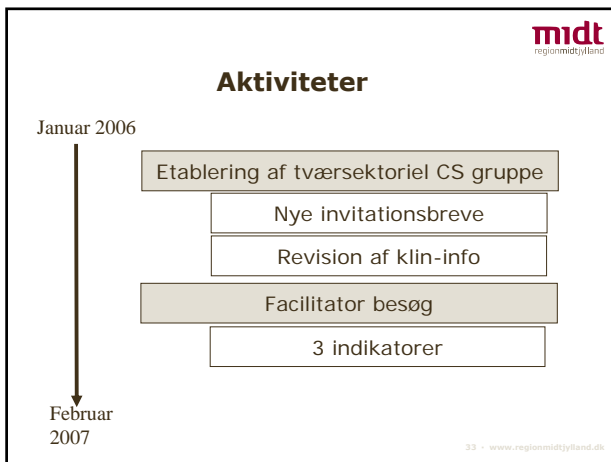
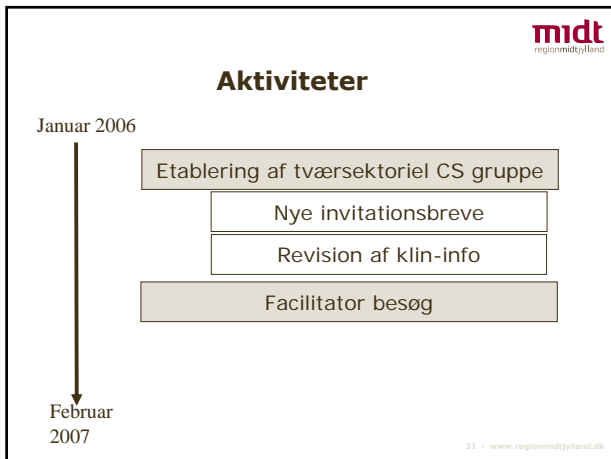
Svar

Skrevet til lægen?
Kvinden kan frit vælge en praktiserende læge, når de skal have foretaget en celleprøve i forbindelse med befolkningsundersøgelsen. I de tilfælde, hvor det ikke er egen læge, der foretager celleprøven, udfærdiges en almindelig gruppe 1-regning (0101+4301). Den indsendes til Sygesikringen sammen med de øvrige regninger.

Hvad betyder HPV-indikation?
Hvis kvinden får en positiv HPV-test, betyder det, at hun har en eller flere af de virusarter, der kan forårsage livmoderhalskræft. Dette betyder dog ikke, at hun vil udvikle livmoderhalskræft. De fleste kvinder med en positiv HPV-test bliver rask og symptomfri igen inden for få måneder.

<p>til kvinden, behøver således ikke søge oplysninger om tidligere fund for at kunne give besked om, hvad der videre skal ske.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Cytologi</th> <th>Konsekvens</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Normale celler/ingen tumorceller</td> <td>Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år eller Cytologisk kontrol om 1 år tilrådes: Tidligere cytologiske forandringer. Skal aftales med kvinden</td> </tr> <tr> <td>Koilocytose/atypi/let dysplasi/hyperplasi/atypisk metaplasia/dyskeratose</td> <td>Cytologi kontrol om 6/12 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden eller Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden</td> </tr> <tr> <td>Atrofi</td> <td>Ingen eller Cytologisk kontrol om 3 mdr. anbefales efter lokal østrogenbehandling. Skal aftales med kvinden</td> </tr> <tr> <td>Dysplasi/moderat dysplasi/svær dysplasi/carcinoma in situ/adenocarcinoma in situ</td> <td>Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden</td> </tr> <tr> <td>Materialet uegnet til diagnostisk vurdering</td> <td>Ny cytologisk prøve tilrådes efter 8-12 uger. Skal aftales med kvinden</td> </tr> <tr> <td>Materialet med for få endocervicelle celler eller Materialet med for få pladeepitelceller</td> <td>Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år. (Praktisk kan selv bestemme, om der skal tages ny prøve om 8-12 uger)</td> </tr> </tbody> </table>	Cytologi	Konsekvens	Normale celler/ingen tumorceller	Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år eller Cytologisk kontrol om 1 år tilrådes: Tidligere cytologiske forandringer. Skal aftales med kvinden	Koilocytose/atypi/let dysplasi/hyperplasi/atypisk metaplasia/dyskeratose	Cytologi kontrol om 6/12 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden eller Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden	Atrofi	Ingen eller Cytologisk kontrol om 3 mdr. anbefales efter lokal østrogenbehandling. Skal aftales med kvinden	Dysplasi/moderat dysplasi/svær dysplasi/carcinoma in situ/adenocarcinoma in situ	Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden	Materialet uegnet til diagnostisk vurdering	Ny cytologisk prøve tilrådes efter 8-12 uger. Skal aftales med kvinden	Materialet med for få endocervicelle celler eller Materialet med for få pladeepitelceller	Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år. (Praktisk kan selv bestemme, om der skal tages ny prøve om 8-12 uger)
Cytologi	Konsekvens														
Normale celler/ingen tumorceller	Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år eller Cytologisk kontrol om 1 år tilrådes: Tidligere cytologiske forandringer. Skal aftales med kvinden														
Koilocytose/atypi/let dysplasi/hyperplasi/atypisk metaplasia/dyskeratose	Cytologi kontrol om 6/12 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden eller Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden														
Atrofi	Ingen eller Cytologisk kontrol om 3 mdr. anbefales efter lokal østrogenbehandling. Skal aftales med kvinden														
Dysplasi/moderat dysplasi/svær dysplasi/carcinoma in situ/adenocarcinoma in situ	Gynækologisk speciallægeundersøgelse inden for 3 mdr. tilrådes. Skal aftales med kvinden														
Materialet uegnet til diagnostisk vurdering	Ny cytologisk prøve tilrådes efter 8-12 uger. Skal aftales med kvinden														
Materialet med for få endocervicelle celler eller Materialet med for få pladeepitelceller	Kvinden bliver automatisk geninviteret om 3 år. (Praktisk kan selv bestemme, om der skal tages ny prøve om 8-12 uger)														

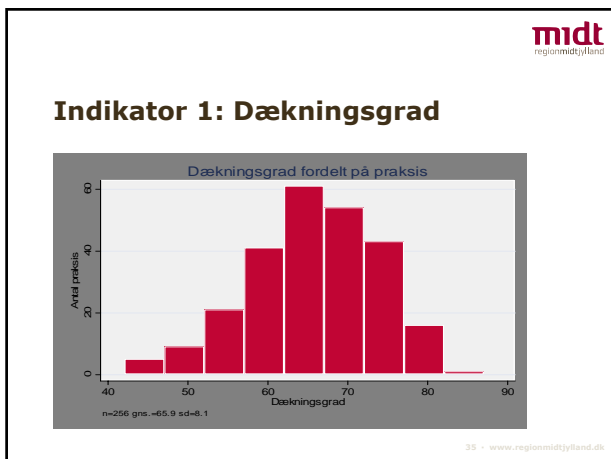

midt
regionmidtjylland

Indikator 1: dækningsgrad

Antal kvinder i aldersgruppen 23-59 år tilmeldt praksis	Antal kvinder i aldersgruppen 23-59 år med smear sidste 3 år.	Dækningsgrad (%)	
		For praksis	Gennemsnit Århus Amt
642	335	52	64

34 - www.regionmidtjylland.dk

midt
regionmidtjylland

Årsager til lav dækningsgrad

Teknisk:

- Nye patienter der kommer fra et andet amt.
- Tidligere læge "ansvarlig": Nye patienter fra Århus Amt

36 - www.regionmidtjylland.dk

Årsager til lav dækningsgrad

Patienten:

- Patienten har bevidst valgt ikke at deltage på et informeret grundlag.
- Patienten har glemt det
- Patienten kan ikke selv tage vare på det
- Patienten tror at hun kan mærke om der er noget galt
- Patienten er bange for at det er kræft
- Patienten er bange for hvad evt celleforandringer fører med sig
- Patienten kan ikke forlige sig med ubehaget ved undersøgelsen

37 - www.regionmidtjylland.dk

Årsager til lav dækningsgrad

Praksis:

- Har ikke kunnet give en tid (obs kun pågående blødning er grund til udskydelse)
- Manglende fokus på barrierer
- Ingen opfølgning på udeblivere

38 - www.regionmidtjylland.dk

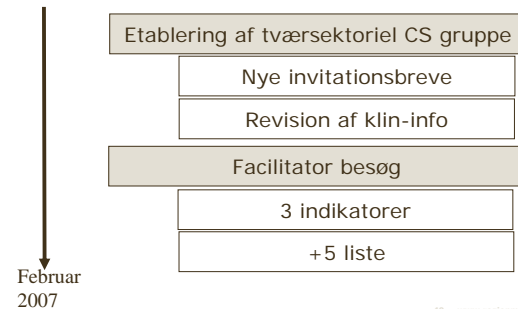
Hvordan øger vi dækningen?

- 1111-9999 notater
- Reminder funktion
- Forside oplysninger
- Blå markering i continuationen
- Kontakt aktivt patienten
- Brug patienterne til at reklamere for tilbudet

39 - www.regionmidtjylland.dk

Aktiviteter

Januar 2006

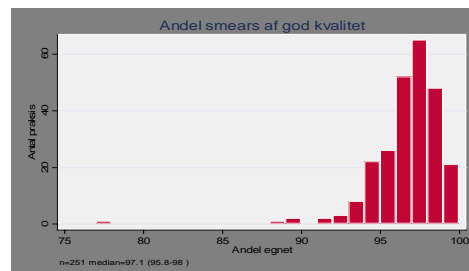
40 - www.regionmidtjylland.dk

Indikator 2: teknisk optimal andel

Antal smears fra praksis sidste 3 år	Antal uegnede smears fra praksis sidste 3 år	Andel af egnede smears (%)	
		For praksis	Gennemsnit Århus Amt
524	20	96	97

41 - www.regionmidtjylland.dk

Indikator 2: Andel egnede prøver

42 - www.regionmidtjylland.dk

Årsager til tekniske fejl

- Mangel på celler
- Eksplorationscreme
- Dårlig udstrykning

43 · www.regionmidtjylland.dk

Hvordan forbedres teknikken?

- Sørg for at se orificium
- Skriv om tekniske problemer i forbindelse med prøvetagningen i journalen
- Brug klotang og dilatator
- Henvis til gynækolog

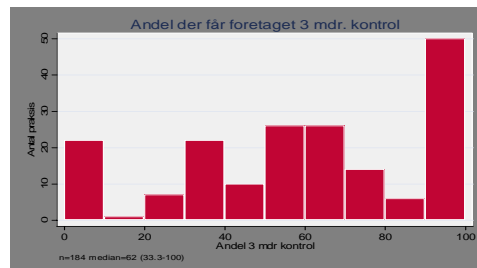
44 · www.regionmidtjylland.dk

Indikator 3: opfølgingsandel

Antal anbefalet kontrol	Antal kontrolleret inden for perioden + 3 mdr	Andel kontrolleret inden for perioden + 3 mdr (%)	
		For praksis	Gennemsnit Århus Amt
3 mdr	9	33	61
6 mdr	8	88	76
1 år	53	64	64
I alt	70	63	65

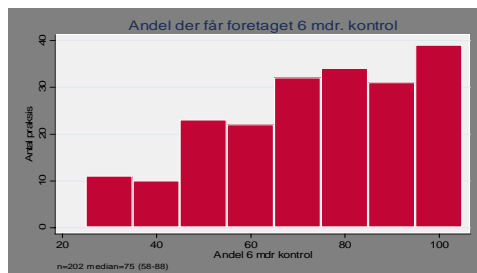
45 · www.regionmidtjylland.dk

Indikator 3: 3 måneders kontrol

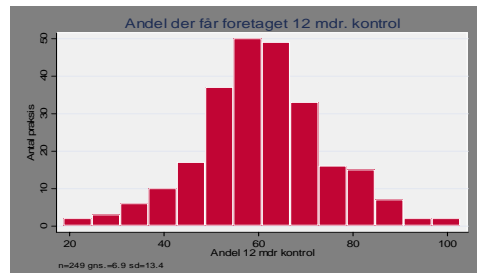
46 · www.regionmidtjylland.dk

Indikator 3: 6 måneders kontrol

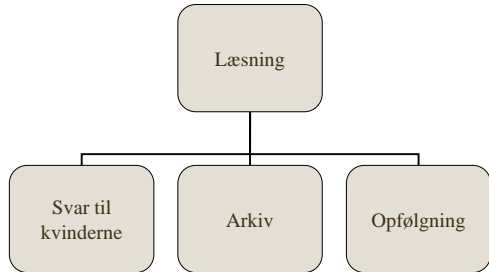
47 · www.regionmidtjylland.dk

Indikator 3: 12 måneders kontrol

48 · www.regionmidtjylland.dk

Årsager til manglende opfølgning

49 - www.regionmidtjylland.dk

Årsager til manglende opfølgning:

Tekniske:

- Forsinkelser i opfølgningssprocedure (kontrol ikke aftalt i forhold til 1.undersøgelse men i forhold til svarafgivelsen til patienten)
- Forsinkelser i svar fra patologisk afdeling (sjældent når der er tale om opfølgning af abnormt svar)
- Henvist til gynækolog, der har ventetid

50 - www.regionmidtjylland.dk

Årsager til manglende opfølgning:

Patienten:

- Patienten har ikke forstået aftalen
- Patienten har glemt aftalen
- Patienten har fortrængt aftalen

51 - www.regionmidtjylland.dk

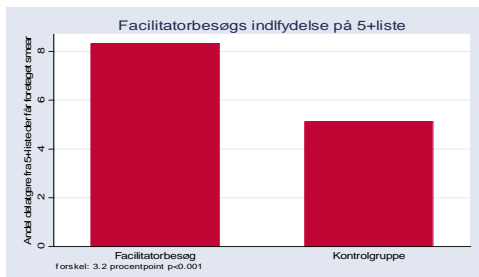
Årsager til manglende opfølgning:

Lægen:

- Har ikke sikret sig at patienten har fået svar på prøven
- Har ikke sikret sig forståelse og accept
- Har ikke system til opfølgning af abnorme svar

52 - www.regionmidtjylland.dk

Effekt af indsatsen – 3 mdr efter besøg

53 - www.regionmidtjylland.dk